

Conclusions i reflexions del seminari

CIUTADANIA DIGITAL POSITIVA DAVANT ELS DISCURSOS D'ODI

La participació amb joventut com a forma de prevenció

Seminari dut a terme a càrrec de **Rocío Illanes Segura**
realitzat en març de 2022

"Escolta'm, però amb els ulls"

Què és l'odi?

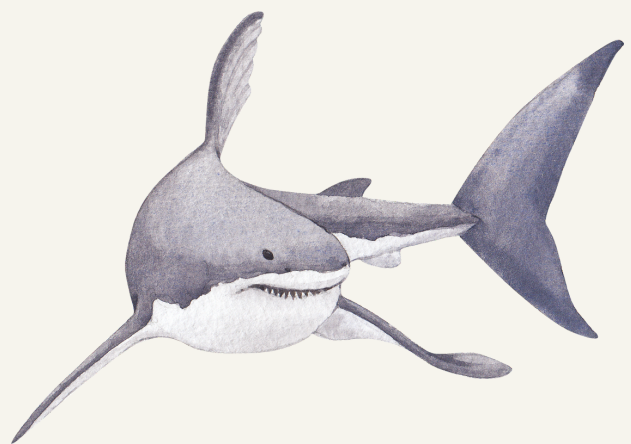
Quan parlem d'odi, se'ns encén alguna cosa en el nostre organisme. És un sentiment intens de repulsa cap a algú o alguna cosa que provoca el desig de rebutjar o eliminar allò que genere disgust. És a dir, un sentiment de profunda antipatia, aversió, enemistat o repulsió cap a una persona, cosa o fenomen, així com el desig d'evitar, limitar o destruir el seu objectiu.

Els llenguatges i discursos de la joventut han canviat.

Què ocorre quan odiam?

En considerar a algú com enemic, la ment genera el que es podria denominar com una "**bretxa d'empatia**" (Bruneau, 2019). És a dir, deixem de tindre empatia quan deixem de sentir el que sent l'altra persona i, per tant, silenciem els nostres sentiments i emocions i som capaços de posar-nos en el lloc de la resta.

Igual que els taurons, que va buscant sigilosament l'afinitat i, quan volen, ataquen, les persones adultes també depositem estereotips negatius en la joventut. A vegades, inevitablement, ho fem sense adonar-nos. És per allò per què devem despertar eixa consciència i posar-nos les ulleres per identificar estereotips negatius.

“Ningú naix odiant a una altra persona pel seu color de pell o el seu origen, la seua sexualitat o la seua religió. Si poden aprendre a odiar, s'els pot ensenyar a estimar, perquè l'amor és més natural per al cor humà que el seu oposat”

(Nelson Mandela)

Per què odiam?

Un famós biòleg i neurocientífic va realitzar ressonàncies magnètiques per veure quan odiam. Al principi, es va detectar que l'odi no és el contrari a l'amor. La ressonància magnètica va desvelar també que s'activen zones relacionades amb el judici i l'anàlisi, és a dir, quan jutgem a altres persones.

A més, es va demostrar com s'activen determinats punts del cervell vinculats al comportament agressiu, el que denominen **circuit d'odi**.

Per què apareixen els estereotips negatius?

Certs grup han discriminat a altres al llarg de la història i aquesta discriminació ha sigut part dels sistemes d'opressió (distincions de classe, relacions de gènere i colonialisme, etc.). Així s'obtenen relacions socials de desigualtat.

El comportament humà està guiat per les necessitats de seguretat, identitat i llibertat. Els éssers humans reaccionen quan perceben una amenaça i consideren que les seues necessitats podrien no vore's satisfetes. Ho fan formant grups per assegurar la protecció i satisfacció d'aquestes necessitats, igual ho fan els taurons.

Busquem la nostra identitat i la nostra seguretat

S'utilitzen noves narratives per crear la identitat d'un grup amb explicacions bàsiques de per què el grup necessita protecció. Els discursos d'odi es creen, sobre tot, en llocs menuts (existeix un refrany que diu: "poble menut, infern gran").

Actualment, l'empremta digital s'esborra menys, és molt fàcil tindre un estigma perquè no encaixe i fem perquè no encaixe. L'idea de "nosaltres" contra "ells/es" apareixen per reforçar la identitat i legitimitat del grup.

Com mostrem el nostre odi?

Existeixen estereotips negatius (el que jo pense), el qual genera un prejudici (el que jo sent), i després una discriminació (el que jo faig). Per tant, l'odi ens du a discriminació i rebuig. I si el que estem fent es rebutjat a l'altra persona, utilitze tots els mitjans perquè se li atribuisca la maldat.

Com s'amplifica? Mitjançant les faules

Creem estereotips negatius gràcies a que tenim una creença infundada que ens ve donada, a vegades, per la nostra cultura i, altres vegades, ens l'inventem perquè no ens agrada. La falla en principi l'iniciem nosaltres.

Hem d'intervindre ahí i comprovar si això és veritat.

Conseqüències emocionals i afectives

Polarització dels discursos. Rivalitat.

Com evitar-ho?

A través de la **prevenció del discursos d'odi**. Veient-nos que nosaltres cometem errors i escoltant amb els ulls. I no fer la bretxa d'empatia i anar fent un diagnòstic social.

Prevenció

Per previndre cal omplir de coses la motxilla, la nostra experiència. Solem fer el model del dèficit: jo et prohibisc, t'aïlle d'això. La protecció màxima. Nosaltres promovem **el model de desenvolupament positiu**. Cal mirar com els i les joves, no com persones adultes.

La joventut es sent excluida del món adult, el qual tendeix a excloure-la. Per açò, cal posar en marxa el mètode assemblea, que domine els seus espais. Han de sentir-se responsables i tindre el sentit de pertinença.

Els espais comunitaris a disposició de la joventut

- Enforteixen la seua capacitat d'organització, es fomenta el compromís i la implicació, i es responsabilitza a aquest col·lectiu del seu manteniment i bon ús.
- Augment de factos de protecció i una disminució de riscos respecte a actituds delictives, consum irresponsable i altres actituds negatives pròpies d'una joventut insatisfeta immersa en una societat consumista (autoestima, el creixement personal i l'apoderament que genera la confiança depositada en ells/es).
- Millora la percepció de les persones adultes sobre el paper de la joventut en la dinàmica del desenvolupament del entorn en el que resideixen.

